

postmottak@arendal.kommune.no

Kristiansand, 8.3.24

Dette brevet sendes på vegne av Agder botaniske forening, Aust-Agder Turistforening, Birdlife Vest-Agder, DNT Sør, Naturvernforbundet i Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Vest-Agder, Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen, Skogselskapet i Agder.

Høringsuttalelse - planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel - Arendal

Innspill til offentlig ettersyn fra FNF Agder

Arendal kommunes forslag til planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2024-2034, som er på høring og offentlig ettersyn, legger et grunnlag for ønsket framtidig utvikling. Vi forstår at kommunen har ambisjonene om å fremme en bærekraftig og inkluderende samfunnsutvikling. Dette reflekteres sammen med satsingsområder som understøtter FNs bærekraftsmål, og følgende definerte mål: mestre egne liv, livslang læring for alle, grønn næringsutvikling og inkludering i arbeidslivet, samt samarbeid for å skape fremtiden.

Vi i Forum for natur og friluftsliv (FNF) Agder ønsker å gi innspill til dette arbeidet. Vi er et regionalt samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner som utgjør omtrent 23 000 mennesker som vi representerer i Agder, som jobber for å ivareta natur- og friluftslivsinteresser. Vi ser behov for å styrke fokuset på naturvern og friluftsliv, og ønsker derfor å bidra med følgende:

Tap av verdifulle naturområder må stanses, og naturen må sikres bedre vern. Vi finner ikke basert på dokumentene som er gjennomgått at tap av natur eller strategier for bedre vern av natur blir adressert på en direkte nok måte. FNF Agder vil derfor peke på dette som et viktig område for forbedring i kommunens planstrategi og planprogram. Vi vil foreslå følgende tiltak og strategier:

- Klare politiske mål for naturvern i alle kommunens overordnede planer og strategier.
- Styrke arbeidet med å øke bevisstheten om verdien av naturvern og bærekraftig bruk av naturressurser blant innbyggerne, bl.a. med informasjonskampanjer og utdanning.
- Vedta mål om arealnøytralitet og integrere naturvern hensyn i all arealplanlegging. Vurdere utviklingsprosjekter nøye mot potensielle negative effekter på natur og økosystemtjenester. Bruk natur- og arealregnskap for bedre oversikt over arealbruk og informerte beslutninger.
- Gjennomføre en grundig kartlegging av alle naturområder i kommunen for å identifisere og klassifisere områder med høy naturverdi, biologisk mangfold, og viktige friluftsområder.
- Etablere en lett tilgjengelig database over verdifulle naturområder, som oppdateres jevnlig.
- Opprette nye naturreservater og verneområder i tråd med funn fra kartlegginger, spesielt i områder under press fra utvikling.

- Implementere et godt system for naturrestaurering for å gjenopprette tapte naturverdier og øke biologisk mangfold. Vurdere kompensasjonsordninger for naturinngrep.
- En oversikt over økonomiske incentiver for naturvern eller -restaurering ville vært bra.
- Benytte naturbaserte løsninger i by- og tettstedsutvikling, som grønne tak, urbane friluftsområder, og biotoper langs veier og i parkområder.
- Vurdere strengere lokal lovgivning eller retningslinjer for å beskytte verdifulle naturområder mot utbygging og degradering. Det kan være å endre dagens praksis hvor vi ofte erfarer at plan- og bygningsloven blir en "ja-lov", hvor en ser at søknader om byggetillatelse vanligvis blir godkjent med mindre det finnes en spesifikk lovhjemmel eller klart regelverk som gir grunnlag for å avslå dem. Vår erfaring er at denne tilnærmingen har et grunnleggende prinsipp hvor det antas at det som ikke er eksplisitt forbudt, er tillatt. Med dette som praksis taper naturvern og miljøbeskyttelse nesten alltid. Derfor trenger kommunene strengere retningslinjer eller kriterier for å hjemle avslag.
- Kommunen bør vedta krav om planvask, f.eks. hvert tiende år, minst, slik at gamle planer som ikke lever opp til dagens standard utgår eller revideres.

Det er avgjørende at kommunens håndtering av vår tids største utfordringer; tap av naturmangfold og klimagassutslipp, alltid ses i sammenheng. Det betyr at alle tiltak for å bidra til klimamålene også må beskytte naturmangfold, og omvendt. Dette er sentralt for å følge opp vår internasjonale naturavtale, og for å sikre en helhetlig, langsiktig og rettferdig klima- og naturpolitikk.

Kommunen må svare spesifikt på hvordan deres arealpolitikk kan balansere behovet for utvikling med behovet for å bevare naturlige økosystemer. Fordi omfanget av naturtap er i dag sjokkerende, betydelig og bekymringsfullt. Nedbygging av natur skjer uten oversikt, uten at vi kjenner de samlede konsekvensene. Dette må adresseres som et problem med alvorlighet og beslutsomhet, og det må vurderes om det er behov for å supplere kunnskaps- eller utredningsgrunnlaget rundt dette.

Involvering og medvirkning er spesielt viktig siden temaer som klimaendringer og tap av naturmangfold er komplekse og krever samarbeid. Derfor må det mobiliseres bidrag og innsats fra alle samfunnslag og sektorer i beslutningsprosessene. Fordi utfordringene påvirker miljøer og mennesker ulikt og vi behøver lokal kunnskap. Det er ikke bare viktig for å sikre rettferdige og bærekraftige løsninger på klima- og miljøutfordringene, men også for mer inkluderende, demokratisk og engasjert deltakelse i møte med utfordringene. Vi oppfordrer derfor til et styrket samarbeid mellom kommunen, frivillige organisasjoner, næringslivet og innbyggerne for å realisere de felles målene, hvor alle lokale interessegrupper involveres.

FNF Agder sine medlemsorganisasjoner representerer en bred og mangfoldig interessegruppe som ønsker å bidra for å sikre en utvikling som er relevant, attraktiv og bærekraftig, og som ivaretar et bredt spekter av natur- og friluftslivsinteresser. Vi forventer vi at våre innspill blir nøye vurdert i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og planstrategien i Arendal.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Agder

Carina Reiersen Ausdal, Koordinator